

۱۰ رعایت پروتکل هادر عزاداری

نوصیه هربر معظم انقلاب در رابطه با برگزاری مراسم عزاداری ماه محرم به نوعی یادآوری همچنان توصیه سال گذشته ایشان است. موضوع برگزاری عزاداری ها امسال مورد اشاره وزارت کشورهم قرارگرفته است و دیروز عبدالضار حمانی فصلی هم اعلام کرد با برگزاری مراسم در فضای بسته بخود خواهد شد. در این اظهارات یکی از مسؤولان

درد دارو درمان دارد

تصویر صفحه طولی داروخانه آبیان و داروخانه ارتش در پایتخت مثالی کافی برای اختلال در شبکه توزیع داروست. این را بگذارید که گزارش‌های بسیاری که از راه یافتن داروهای کرونا به بازار سیاه منتشر شده است: داروهایی که گاه تا ۱۰ برابر قیمت مصوب آن توسط دلالان خرید و فروش می‌شود. این در حالی است که از همان ابتدا بسیاری از مسؤولان وزارت بهداشت راهیابی دارو به بازار سیاه را تکذیب می‌کردند. مبنی محضر، متخصص بیماری‌های عفونی با تایید این روند به جام جم می‌گوید: «داروی رمدسیوپری که اکنون در بازار سیاه است، اگر از تولیدات کارخانه‌های داخلی است باید معلوم شود که از کجا به بازار سیاه می‌آید و اگر هم از کشورهای دیگر است که واقعاً فاجعه است و معلوم نیست از کجا می‌آورند.» او معتقد است تنها راه مقابله با این روند «نظرات درست وزارت بهداشت برچرخه رود و توزیع دارو» در بازار است. به باور این متخصص بیماری‌های عفونی، ورود داروهای تولید داخلی به داخل به بازار سیاه عجیب‌تر است. او می‌گوید «دارویی مثل اکتمرا که داروی مهمی برای بیماران کرونایی محسوب می‌شود تولید داخلی است و ایجاد بازار سیاه برای آن عجیب و سؤال برانگیز است. علی‌فاطمی، نایب‌رئیس انجمن داروسازان ایران نیز با اشاره به مشکلات متعددی که این روزها گریبان شبکه تولید و توزیع دارو را گرفته است، آن را نتیجه بی‌تدبیری مسؤولان این حوزه می‌داند: «برخلاف تصویر، شکل‌گیری بازار سیاه داروها و حضور دلالان در این جریان، نه علت کمبود دارو بلکه معلوم بی‌تدبیری است چرا که سوء تدبیر مسؤولان و عدم پیش‌بینی شرایط، باعث کمبود دارو شده است؛ در این زمان که دارویی نایاب می‌شود، تقاضا بالا می‌رود و بازار سیاه شکل‌گیرد.» موضوعی که فاطمی آن را مخصوص به کالایی مانند دارو نمی‌داند اما معتقد است که می‌توان در رابطه با دیگر کالاهای داشت نگه داشت اما داروارتیاب مستقیم با جان شهروردن دارد.

اوراکار حل مشکلات این چنینی را در دوشکل کوتاه‌مدت و بلندمدت دسته‌بندی می‌کند و می‌گوید: «یک راه حل معصلات فعلی در حوزه دارو، برخورد بدلالان و سوداگرانی است که روی روی هر بیمارستان، درمانگاه و داروخانه‌ای ایستاده‌اند و از عدم وجود دارو، سوءاستفاده می‌کنند و قیمت‌های عجیب و غریب پیشنهاد می‌دهند؛ برخوردی که موقتی است و مشکلی را در درازمدت حل نمی‌کند. اما راه دوم، برنامه‌ریزی، پیش‌بینی و تدبیر برای تأمین داروهای ضروری مردم است؛ اتفاقی که اگر تابه امروز در رابطه با داروهای پرمصرف مانند رمدسیوپر افتاده بود، با چنین اوضاعی رو به رونویدهم.»

A photograph showing a hospital ward with multiple patients lying on stretchers. The patients are mostly women, some wearing headscarves. Many are connected to oxygen tanks and have oxygen masks on. In the background, medical staff wearing full-body blue protective suits, masks, and caps are standing and talking. The room has yellow walls, beige curtains, and a polished floor.

۱۰ الزام برای مهار موج پنجم

هبرانقلاب دیروز ازنکاتی گفتند که با توجه به آنها می‌توانیم سریع تراز بحران پیک‌پنجم کرونا عبور کنیم

۵۳۶ خانواده دیگر نیز دیروز در ایران عزادار شدند. میزان مبتلاهای شناسایی شده همچنان روبرو فزونی است و براساس آمار وزارت بهداشت بیش از ۴۲ هزار نفر روزگذشته به ویروس کرونا مبتلا شده‌اند. براساس اطلاعاتی که از سراسر ایران مخابره می‌شود نیز متوجه شد و ضعیت بسیاری از شهرهای ایران وخیم است؛ از نایاب بودن تخت‌های بیمارستانی و استقرار بیماران در فضای باز مراکز درمانی گرفته تا صفاتی طولانی بیماران پشت باجه دار و خانه‌ها. در این میان به گفته اغلب کارشناسان حوزه بهداشت و درمان، تغییر سیاست‌های منفعلانه راه حل فوری مهار و ضعیت کوئی است؛ نکته‌ای که دیروز مورد اشاره هبرن معظiem انقلاب هم قرار گرفت. ایشان وضعیت و طغیان بیماری کرونا را مسالمه‌اول و فوری کشور خواهند داد و تأکید در خصوص انجام قاطع وظایف و تصمیم‌های برای مقابله با بیماری، توصیه‌ها و نکاتی را خطاب به مسوولان و مردم بیان کردند. نکته‌های مورداشاره هبرن معظم انقلاب در پیام تصویری ایشان می‌تواند به نوعی نقشه راهی در راستای مدیریت مهار کرونوباشد، نکته‌هایی که در گزارش پیش رو به اختصار به آنها پرداخته ایم. از توجه بیشتر به آزمایش‌های بیماریابی عمومی گرفته تا استفاده از تریفیت نیروهای مسلح، اهمیت رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی، و احتمالیات مشکل تأمین دارو و البته اهمیت موضوع تقویه و اگرسن.

٦٩ تعطيلی: بدون ملاحظه و قاطع

در میانه هر موج همواره یکی از راهکارهای مورد بحث ایجاد محدودیت و تعطیلی احتمالی شهرهایی است که به نوعی کانون شیوه کرونامی شوند. این موضوع در هفته‌های کیشته در رابطه با تعطیلی دو هفته‌ای تهران هم مطرح شد. رهبر معظم انقلاب اماین موضوع را «شخصی و نیازمند بررسی در سтاد ملی مقابله با کرونا» دانسته‌اند که نتیجه آن هرچه باشد یا پیدا «بدون ملاحظه و قاطع» عمل شود. علیرضازالی، فرمانده ستاد مقابله با کرونای تهران معتقد است: «افزایش سطح واکسیناسیون عمومی و دو هفته لک دادن، تنها راه قطعی برونو رفت از شرایط فعلی بیماری کرونا در کشور است و جز آن راه دیگری وجود ندارد». او می‌گوید: «گرچه تصمیم بسیار تاخی است اما برای آن که تا حدی تمزمرگ و میر بیماری در کشور و تهران کشیده شود، مجبور هستیم تصمیم تاخ دو هفته لک دادن را پذیرفته باشیم». مهدی زارع، کارشناس مدیریت بحران هم ایجاد محدودیت را تصمیمی مناسب در شرایط کنونی می‌داند. او به جام جم می‌گوید: «تجربه تعطیلی‌های قبلی به خصوص نوروز ۹۹، نشان داد زمانی که تعداد مبتلایان و فوتی‌های ناشی از این بیماری بالا رفته است، تنها راهکاری که برای مقابله با این روند جواب خواهد داد، همین تعطیلی همگانی است». به نظر زارع، اگر مختصمان سلامت، براین باور هستند که تعطیلی می‌تواند روند صعودی آمار را متوقف کند، باید سفت و سخت پای آن یا پیش‌تند و به تبعات اقتصادی، اجتماعی و... آن فکر نکنند؛ چراکه امروز اولویت با سلامت مردم است. البته هردوی این افراد معتقدند شیوه عملیاتی کردن قرنطینه تهران باید با موارد پیشین تفاوت داشته باشد و نظارت درست بر اعمال محدودیت ها صورت بگیرد.

۲۳

هر قدر توصیه ابتدایی رهبری جزو مطالبات اصلی جامعه پزشکی بوده در اجرای توصیه دیگر مورد اشاره ایشان غفلت های سپیاری صورت گرفته است. ایشان در حالی به «گسترش آزمایش های بیماریابی عمومی» توصیه کردند که حالا چند ماه است یکی از مبداعان طرح غربالگری شهید سلیمانی همواره از به حاشیه رفتن این طرح گلایه داشته است. از حمید سوری به عنوان یکی از طراحان غربالگری شهید سلیمانی می برسیم چرا همچنان گسترش آزمایش های بیماریابی عمومی می تواند در کنترل یا کاهش کرونا در شرایط کنونی مؤثر باشد؟

او به جام جم می گوید: «به رغم همه فراز و نشیب هایی که در مدیریت اپیدمی داشتیم یکی از مواردی که توансنته با توجه به مؤلفه های بومی و شرایط اجتماعی و فرهنگی کشور ما جوابگو باشد، طرح غربالگری شهید سلیمانی بوده است.» به گفته او اقدامات و تجارب موفق در پیاده سازی این طرح در استان سیستان و بلوچستان به آشکاری نشان دهنده تأثیر این طرح بر مهار فرآگیری است، و گرنه این شرایط پایدار در سیستان و بلوچستان اتفاقی به دست نیامده است. آن طور که از نظرات این اپیدمیولوژیست می توان متوجه شد «این طرح با زنگری و اصلاحات احتمالی باید مبنای تصمیمات مدیریت فرآگیری شود. نکته جالب توجه این که اجرای این طرح با وجود تاثیرات آشکار نیاز به بودجه زیادی ندارد و با استفاده از امکانات موجود همچون ظرفیت نیروی بسیج توانستیم به توفیقات نسبی برسیم.»

شیوه‌های دفاعی جدید

نکته‌اول در بیانات رهبر معظم انقلاب پیرامون وضعیت بیماری کرونا مبتنی بر به کارگیری آرایش و شیوه‌های دفاعی جدید و محکم است. اغراق نیست اگر بگوییم این نکته ازجمله پر تکرارترین مطالبهای جامعه پژوهشی و متخصصان امور بهداشتی طی مدت فراغیری بوده است؛ آنقدر پر تکرار که باعث شد یکی از اولین تصمیمات ستادملی مقابله با کرونا در دولت سیزدهم مبتنی بر همین توصیه شکل بگیرد و به ارائه «طرح تحول مقابله با کرونا» منجر شود. طرحی که برایند آن به گفته امیرحسین قاضیزاده هاشمی، عضو ستادملی مقابله با کرونا (برون رفت از حالت منفعلانه نهادها) در اساتی مقابله با این بیماری است. تعبیر حمید سوری، اپیدمیولوژیست از به کارگیری شیوه‌های تازه و محکم در کلام رهبری «مشارکت نهادها و وزارت‌خانه‌های مختلف در مدیریت مهار ایدمی است.» او معتقد است «مدیریت شرایط کرونا تنها از عهده یک وزارت‌خانه برمنی آید و نهادها و سازمان‌ها و وزارت‌خانه‌های مختلف باید با مشارکت در این امر سهمی در مهار کرونا در جامعه داشته باشند.» مسعود یونسیان هم معتقد است شیوه‌های مقابله همراه با جهش‌های مختلف به صورت شناور باید تغییر کند. این اپیدمیولوژیست به جام جم می‌گوید: «شیوه دفاعی جدید را به نوعی جهش‌های تازه و بروز مشخص می‌کند به این مفهوم که اگر سرایت پذیری واریانت تازه بسیار بالا باشد باید در مدیریت مهار کرونا تمکن‌مان را روی برگارانشدن تجمعات بگذاریم» برای نمونه می‌توان به ساعات منع تردد اشاره کرد که به نظر می‌رسد به شکل نمایشی اجرا می‌شود و تاثیری بر کاهش تردد و دوره‌هی هانداشته است.

۷۷ اهمیت رعایت شیوه‌نامه‌ها

بکی از نسبت‌های ثابت در طول دوره ۱۸ ماهه فرآگیری که از صحت بالایی هم برخوردار بود، نسبت کاهش با افزایش رعایت پروتکل‌های مهداداشتی به میزان ابتلا و مرگ و میرهای کرونا بود. هر چقدر درصد رعایت پروتکل‌های مورد نظر افزایش پیدا می‌کرد میزان ابتلا پایین می‌آمد و هرچه در رعایت این شیوه‌نامه‌ها کوتاهی صورت می‌گرفت شیوه‌نامه‌ها کرونا قارماری گرفت. اما سوال این است که چه باید در رعایت شیوه‌نامه‌ها توسط شهروندان شبیه بتدا در دوره فراگیری شود؟

حمدید سروی اپیدمیولوژیست معتقد است به لحاظ روانی شاید توانیم میزان اهمیت این پروتکل‌ها را برای مردم تشریح کنیم چراکه همین امروز تقرباً همه مردم به تاثیر رعایت این پروتکل‌ها آگاهی دارند اما نکته مهم تاکید چندباره بر این موضوع است که رعایت پروتکل‌های بهداشتی راه اثبات شده، سریع و موثر در کندشدن چرخه سرایت است. آن هم در شرایط کنونی که با واریانت رو به رو هستیم که دلیل شیوع آن بی توجهی به همین شیوه‌نامه‌هاست. او به جام جم می‌گوید: «حسن اجرای یک تصمیم درست تاثیراتش رادر چنین بنزگاههای نشان می‌دهد، وقتی مسوولان منع تردش شبانه را به عنوان یک راهکار به صورت نمایشی اجرامی کنند تاثیر آن را باید در رعایت پروتکل‌های معمول شهروندان هم انتظار داشت». این در حالی است که برخی از کارشناسان معتقدند اجرای طرح‌هایی که تاثیری بر کنترل کرونا ندارد در نهایت سبب دلسوزی مردم نسبت به کارآمدی مدیران می‌باشد.

ترمیه واکسن اولمپت باشد

موضوع واکسیناسیون عمومی همیشه جزو مباحث اصلی روند مهار کرونا بوده است. در این میان از همان ابتداء دو گانه کاذبی پیرامون واکسن تولید داخل و واکسن وارداتی مطرح بوده است، در حالی که در پیام رهبر معظم انقلاب می‌توان به کلیدوازه مهمی دست پیدا کرد و آن هم تقویت تولید واکسن داخلی و تسريع در واردات واکسن است. این موضوع در مطالبه ابراهیم رئیسی از وزارت خارجه در جلسه اخیر ستاد ملی مقابله با کرونا هم وجود داشت. رئیس جمهور اعلام کرد از وزارت خارجه خواسته است «پیگیری‌های لازم برای تسریع و افزایش واردات واکسن» را صورت بدهد.

علیرضا رئیسی، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا هم چند روز پیش اعلام کرد: «۱۲ میلیون دوز واکسن وارداتی در صورت خوش قولی طرفهای خارجی طی سه ماه آینده به کشور وارد می‌شود». هر چند حمید سوری معتقد است در شرایط کنونی با توجه به مقدار واکسن در اختیار، نحوه واکسیناسیون نیازمند یک بازنگری بنیادین است. او به جام جم می‌گوید: «در اولویت بندی واکسیناسیون دچار اشتباہات بسیاری بودیم. ما به جای این که گروههای پرخطر را در اولویت ابتدایی واکسیناسیون قرار دهیم بسیاری از مشاغل را وارد این چرخه کردیم که اساساً با ماهیت کارآمدی واکسیناسیون در تعارض بود. ما در حالی گروه بیماران دیابتی را در اولویت پایینی قرار دادیم که به عنوان مثال مشاغلی همچون اندیگان و خربنگاران، راجه‌ها و اولویت ها قرار داده ایم.»

سیمه‌هاشت مردم، احوال، نکنند

روزهای ابتدایی فرآگیری کروناییکی از گفته‌های رایج درباره این بیماری این بود که «کرونا فقیر و غنی نمی‌شناسد» اما خیلی زود شکاف طبقاتی و شرایط نابسامان اقتصادی نشان داد هنگام دچار شدن به این بیماری شرایط اقتصادی مؤثر است. با توجه به فرآگیر بودن بیماری کرونا اتفاقاً این بیماری جزو بیماری‌های پرهزینه محسوب می‌شود، رهبر معظم انقلاب هم با اشاره به هزینه‌های سنگین آزمایش‌های تشخیص کرونا به کمک بیمه‌ها و دولت در این حوزه و البته آزمایش‌های رایگان این بیماری تأکید داشتند. همواره وقتی از هزینه بالای درمان بیماری حرف می‌زدیم بسیاری به پوشش ۷۰ درصدی بیمه‌ها اشاره داشته‌اند. همچنین وقتی از لزوم آزمایش رایگان کرونا صحبت می‌شده بسیاری از نهادهای به معرفی مراکزی می‌پرداختند که آزمایش کرونا را به صورت رایگان انجام می‌داده‌اند اما نکته مهم در این میان این است که برخی مراکز رایگان آزمایش کرونا هم با تأخیری یک هفته‌ای پاسخ آزمایش‌های رامی دهدند که به نوعی از زمان طلایی درمان گذشته است.

نکته عجیب دیگری که در ارتباطه با وضعیت بیمه و دولت به چشم می‌خورد این که افرادی که تحت پوشش بیمه‌های تکمیلی هستند می‌توانند از خدمات بیمه استفاده کنند اما آنها که فقط بیمه پایه دارند، باید پول بیشتری پرداخت کنند! درواقع افراد کم برخوردار که توانایی پرداخت هزینه‌های سنگین داروهای کرونا را ندارند در دوران فرآگیری کرونا بیشترین آسیب رامی بینند. به همین دلیل باید بیمه‌ها جدی تریه این مساله وارد شوند و خدمات موردنیاز بیماران را به شکل فرآگیری زیر پوشش بینند.

استفاده از ظرفیت نیروهای مسلح

یکی از تاخته‌ترین تصاویر روزهای اخیر در میانه فراغتی کرونا دلتا در ایران، سرگردانی بیماران در مراکز درمانی به دلیل نبود تخته‌های بیمارستانی است. حضور آنها در محوطه باز مراکز درمانی و حتی در پارکینگ بیمارستان‌ها تلحی این تصاویر را دوچندان کرده است. این در حالی است که همواره یکی از راهکارهای در میانه موج‌های مختلف استفاده از ظرفیت نیروهای مسلح در این زمینه بوده است. نکته‌ای که یکی از توصیه‌های رهبر معظم انقلاب را در پیام تصویری اخیر ایشان تشکیل می‌دهد. مهر سال گذشته هم پیرو فرمان رهبر معظم انقلاب، ستاد کل نیروهای مسلح طی اطلاعیه‌ای اعلام کرد تمام مراکز درمانی و بیمارستان‌های نیروهای مسلح با حداکثر ظرفیت در اختیار بیماران مبتلا به کرونا قرار می‌گیرد. این موضوع باز هم در بیانات ایشان مورد تأکید قرار گرفته است. مسعود مردانی، عضو کمیته علمی ستاد ملی مقابله با کرونا معتقد است فارغ از در اختیار گذاشتن مراکز درمانی متعلق به نیروهای مسلح این نهاد می‌تواند نقش پررنگ‌تری در شرایط کنونی ایفا کند. او به جام جم می‌گوید: «نیروهای مسلح و الیته نهادهایی همچون وزارت ورزش و شهرداری‌ها می‌توانند ظرفیت واکسیناسیون کنونی را جنبداری کنند».

راه نجات
کادر درمان

خستگی، واژه مناسبی برای توصیف شرایط کنونی اعضاي کادر درمانی ایران نیست، بسیاري معتقدند با تداوم این روند نظام درمانی ایران در آستانه فروپاشی روانی قرار گرفته است. اما سوال این است که چگونه می توانیم باعث فروکش بیماری و البته تنفس کادر درمانی بشویم؟ رئیس کل سازمان نظام پرستاری معتقد است در این حوزه نیازمند به یک بازنگری در ترکیب اعضاي ستاد ملی مقابله با کرونا هستیم.

محمد میرزا بیگی می گوید: «دولت جدید هرچه زودتر باید در جایگاه و ترکیب ستاد ملی کرونا و قرارگاه کرونا بازنگری کند، باید از نمایندگان نیروهای مردمی و نیروهای صفت خدمت هم در این ساختار حضور داشته باشند تا ستاد ملی کرونا از کف بیمارستانها، خیابانها و زندگی روزمره مردم به موقع مطلع شود. سازمانهای های غیر دولتی مثل نظام پزشکی، نظام پرستاری و سیچ نیز باید در کنار هم قرار گیرند.» راهکار دیگر او در رابطه با برداشت فشار از روی دوش کادر درمان تقویت خدمات درمانی در منزل است.

او می گوید: «نکته دیگر تقویت سیستم مراقبت در منزل است. باید از این خدمات استفاده کنیم تا مردم کمتر به بیمارستانها مراجعه کنند. بی شک سیستم مراقبت در منزل به میزان زیادی می تواند به این فرآیند کمک کند.» راهکار نهايی او هم تشویق کادر درمانی است. او معتقد است اصلاح پرداخت حقوق و مزايا به پرستاران بسیار ضروري است و «اکنون زمان پرداخت فوق العاده خاص و بخشودگی مالياتي و اعطائي امتيازات ايتارگری به مدافعان سلامت است.» فراموش نکنیم که کادر درمان اين روزها با مشكلات زيادي روبروست.